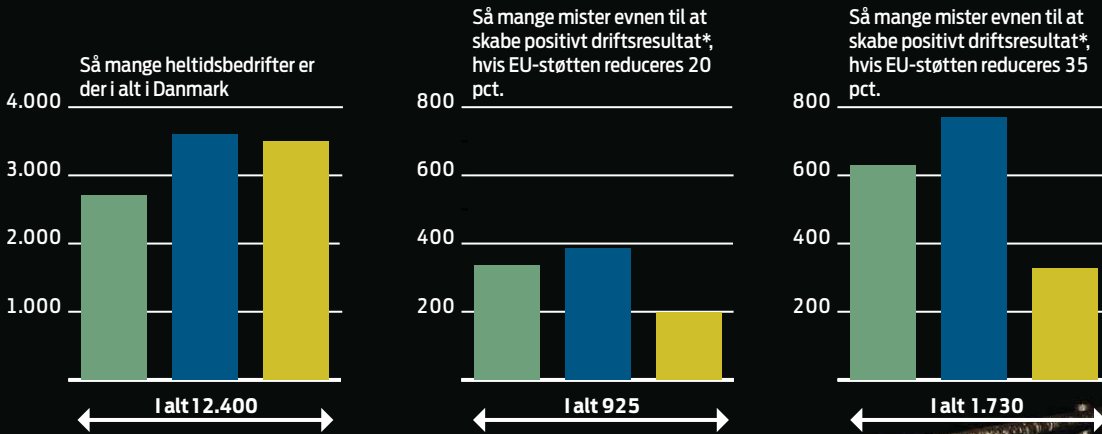

Støttereduktion sender landmænd i rød zone

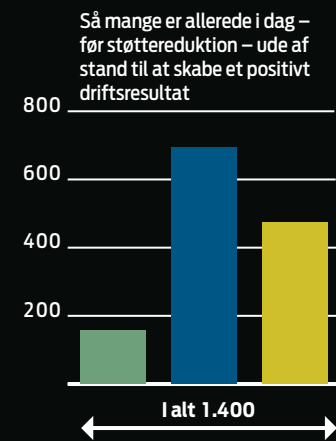
Op mod 1.730 landmænd mister evnen til at skabe positivt driftsresultat som følge af de foreslåede reduktioner af landbrugsstøtten. 1.400 har i forvejen problemer, og dermed kommer i alt 3.100 landbrugsbedrifter i farezonen.

■ Planteavlbedrifter ■ Mælkebedrifter ■ Svinebedrifter

*: Evnen til at skabe positivt driftsresultat er vurderet ved såkaldt "neutrale" forudsætninger – dvs. gennemsnitlig rente, produktpriser, foderpriser osv.

Kilde: Videncentret for Landbrug
JP-grafik: JULIE BARSØE

Flere tusinde landbrugsbedrifter

EU-TILSKUD: De kommende fald i landbrugsstøtten kan vælte økonomien på danske landbrugsbedrifter. Mange er i forvejen under stort pres.

LARS ATTRUP

lars.attrup@jp.dk

Flere end 3.000 danske landbrugsbedrifter kommer i farezonen, hvis de planlagte reduktioner af landbrugsstøtten gennemføres.

EU's nye budget for 2014-2020 betyder, at den årlige støtte til de danske landmænd falder med 1,4-2,4 mia. kr. Nye analyser fra Videncentret for Landbrug, VFL, indikerer, at mange landbrugsbedrifter vil få vanskeligt ved at overleve så store fald i støtten.

En støttereduktion på 1,4 mia. kr. svarende til 20 pct. vil medføre, at 925 danske heltidsbedrifter permanent mister evnen til at skabe et positivt driftsresultat. Falder støtten 35 pct. – hvilket også er en mulighed – sendes 1.730 heltidsbedrifter permanent ned i den røde zone.

3.100 i farezonen

Her befinder sig allerede i dag 1.400 stærkt forgældede, underskudsgivende bedrifter. Når de planlagte nedskæringer af støtten er indfaset, vil op mod 3.100 danske heltidsbedrifter således have

mistet evnen til at skabe et positivt driftsresultat.

»En del underskudsgivende bedrifter har hidtil fået lov at køre videre, fordi man trods alt har haft en tro på, at tingene kunne vendes. Den tro får nu et alvorligt knæk hos både landmænd og banker, fordi vilkårene forringes yderligere, når støtten falder,« vurderer Martin Merrild, formand for Landbrug & Fødevarer, L&F.

Hvis støtten reduceres som foreslået, vil op mod hver fjerde danske heltidsbedrift være truet. Dermed vokser landbrugskrisen til et om-

fang, der ikke alene påvirker landmandsfamilierne, men også kan få samfundsøkonomiske konsekvenser, advarer Martin Merrild.

»Vi har altid haft grupper af landmænd med håbløse tal, men dette er trods alt noget af det værste, vi endnu har oplevet. Dels fordi der er udsigt til så mange underskudsgivende bedrifter, dels fordi den faldende støtte også svækker indtjeningen og egenkapitalen på de velkørende bedrifter, som dermed får ringere muligheder for at overtage de nødlidende gårde. Endelig er der udsigt til en særskilt svækkelse af danske landmænds konkurrenceevne,« påpeger Martin Merrild.

Han henviser til, at der lægges op til store reduktioner af den danske landbrugsstøtte, mens eksempelvis de

franske landmænd loves stort set uændret støtte, og landmændene i Østeuropa får hævet støttesatserne.

»Man burde en gang for alle lave en stor EU-plan for en decideret afvikling af landbrugsstøtten. Det skulle ske i et ensartet tempo i alle EU-lande. I stedet begynder man at flytte rundt på penge-

ne, hvilket er konkurrenceforvridende og samtidig medfører, at landmænd i Østeuropa nu også gøres støt-teafhængige. EU's landbrugs politik er ved at dreje i en fuldstændig forkert retning,« mener Martin Merrild.

Et kritisk tidspunkt

Henrik Zobbe, leder af Institut for Fødevarer- og Resourcekonomi ved Københavns Universitet, advarer om, at de planlagte reduktioner af støtten rammer dansk landbrug på et kritisk tidspunkt:

»Mange landmænd er i forvejen i dyb økonomisk krise og tåler næppe yderligere stod. Hidtil er afviklingen af de kriseramte bedrifter sket i et relativt roligt, kontrolleret forløb. Der er imidlertid en vis risiko for, at det vil udløse

» Det her er noget af det værste, vi har oplevet.

Martin Merrild
formand,
Landbrug & Fødevarer

Milliardtab truer banker

■ **Faldende landbrugsstøtte kan udløse lavine af tab på landbrug.**

**LARS ATTRUP
KRISTOFFER BRAHM**

lars.attrup@jp.dk
kristoffer.brahm@jp.dk

1.400 danske landbrugsbedrifter med en samlet gæld på 49 mia. kr. er truet af konkurs, tvangsauktion eller tvangssalg.

Bankgælden på de 1.400 bedrifter udgør 16 mia. kr., og den gennemsnitlige gældsprocent er over 90.

Ifølge nye analyser fra Videncentret for Landbrug, VfL, er de 1.400 kriseramte bedrifter allerede i dag ude af stand til at skabe en positiv driftsindtjening, og deres situation forværres nu, fordi EU's nye budget indebærer, at landbrugsstøtten skal reduceres.

I Danmark falder støtten med 20-35 pct. i faste priser, hvilket koster en gennemsnitlig dansk heltidsbedrift 77.000-122.000 kr.

Landbrugets økonomer på VfL konkluderer, at de planlagte reduktioner af EU-støtten medfører, at de 1.400 bedrifters »forudsætninger for at overleve forringes kraftigt«.

»Tidspunktet for reduk-

tionen af støtten er særdeles uheldigt, da landbruget først lige er kommet gennem en historisk vanskelig periode, som har medført store underskud på mange bedrifter. Antallet af bedrifter, der har styrken til at overtage de kriseramte gårde, er derfor lavere end normalt. Dermed kan tabene ende hos den finansielle sektor – herunder især hos bankerne,« siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef på VfL.

Som nævnt er 1.400 bedrifter med en gæld på 49 mia. kr. allerede nu i farezonen.

Når landbrugsstøtten falder 20 pct., mister yderligere 925 heltidsbedrifter evnen til at skabe et positivt driftsresultat. Disse bedrifter har en gæld på 20 mia. kr., hvoraf 4,3 mia. kr. er bankgæld.

Falder støtten 35 pct., vil 1.730 bedrifter miste evnen til at skabe et positivt driftsresultat.

Den samlede gæld på disse bedrifter er 40 mia. kr., hvoraf 9 mia. kr. er bankgæld.

En støttereduktion på 35 pct. vil således medføre, at i alt 3.130 bedrifter med en gæld på 89 mia. kr. kommer i farezonen.

I Finanstilsynet vurderer

vicedirektør Kristian Vie Madsen, at faldende landbrugsstøtte vil bringe flere landmænd i økonomiske vanskeligheder:

»Hvis den faldende støtte reducerer erhvervets indtjeningsevne, kan det få priserne på landbrugsjendomme til at falde. Sker det, vil konsekvensen i bankerne være øgede nedskrivninger og reservationer til mulige tab.«

Faldet i landbrugsstøtten trækker alt andet lige i retning af, at de relativt høje nedskrivninger, som bankerne allerede i dag foretager på landbrug, vil fortsætte i en længere periode end ellers, vurderer Kristian Vie Madsen.

»Pengeinstitutterne bør have foretaget de nødvendige nedskrivninger på gruppen af landmænd, som allerede i dag er ude af stand til at skabe positiv driftsindtjening. Til gengæld kan der komme et yderligere nedskrivningsbehov på gruppen af landmænd, der mister indtjeningsevnen, når landbrugsstøtten reduceres. Man skal ikke negligere, at nogle landmænd vil få det sværere, og at nogle af dem ikke vil kunne betale deres gæld til pengeinstitutterne,« siger Kristian Vie Madsen.

NYHEDSOVERBLIK

Nyheder fra FinansWatch, MedWatch, MediaWatch og ShippingWatch

Mærsk ransaget i Rusland

Aktion: De russiske konkurrencemyndigheder har øjensynligt igangsat en større aktion mod en række containerrederier i landet med udgangspunkt i Sankt Petersborg. Maersk Line bekræfter over for ShippingWatch, at de russiske anti-trust myndigheder (FAS) har aflagt besøg hos Maersk Lines kontorer i både

Moskva og Sankt Petersborg. »Vi samarbejder naturligvis, og det er foregået i god ro og orden,« siger Group Press Officer ved Maersk Line Michael Christian Storgaard. Baggrunden for ransagningen er mistanke om samarbejde mellem rederierne om fastsættelse af priser.

/ShippingWatch

Konflikt lurar i Danske-rokade

Bestyrelse: Når aktivistfonden Cevian Capital får en plads i Danske Banks bestyrelse, er der en potentiel risiko for, at der kan opstå modstridende interesser. Det mener investeringsbanken Carnegie, der dog generelt ser positivt på aktivistfondens kommende bestyrelsespost. »Man skal huske på, at Cevian ikke nødvendigvis er en langsigtet investor, og dermed er der potentielt den risiko, at Cevian går mere efter øget profit på et-to års sigt frem for at fokusere på den langsigtede forretning,« skriver Asbjørn Mørk i en mail til FinansWatch.

/FinansWatch

Sociale medier tages i brug

Ansættelser: Der er behov for medarbejdere hos Maersk Drilling. 3.000 nye ansigter skal virksomheden have rekrutteret for at nå målet om en fordobling på fire år. Deri spiller sociale medier en rolle, fortæller Fredrik Tuk, Senior Branding & Marketing Manager hos Maersk Drilling. Bl.a. har man uploadet historien

om virksomhedens træningscenter i Svendborg – et billede på, at Maersk Drilling investerer i medarbejderne. Og feedbacken er ifølge Fredrik Tuk ikke til at tage fejl af. En bruger efterspørger flere informationer om, hvordan vedkommende kan komme til at arbejde for Maersk Drilling.

/ShippingWatch

Santaris vokser i USA

Samarbejde: En aftale mellem det amerikanske biotek-selskab miRagen og det franske medicinalsselskab Servier betyder, at danske Santaris bliver en betydningsfuld aktionær i det amerikanske firma. Danskerne og amerikanerne har allerede en samarbejdsaftale, hvorunder miRagen havde tilladelse til at bruge Santaris' medicinske platform til at udvikle fire såkaldte targets til det franske selskab Servier. Nu må de udvikle yderligere seks targets, og den større aktiepost udgør en del af betalingen til Santaris.

/MedWatch

er truet

en lavine, hvis reduktionen af landbrugsstøtten presser et stort antal bedrifter ned i det røde felt. Problemet er jo, at det er særdeles vanskeligt at komme ud af erhvervet, fordi handlen med landbrugsjendomme er gået i stå. Der er simpelthen alt for få købere, og antallet af potentielle købere reduceres yderligere, hvis erhvervets økonomi svækkes,« vurderer Henrik Zobbe.

Presser jordpriserne

Landbrugsstøtten er knyttet til landbrugsjorden, som derfor – alt andet lige – falder i værdi, når støtten reduceres. Landmændene rammes dermed på både indtjeningen og egenkapitalen.

Lavere indtjening og egenkapital gør det vanskeligere at få finansieret ekspansion. Det kan presse priserne på

jord endnu længere ned, hvorefter der er etableret en ond cirkel.

»EU's landbrugsstøtte bør afvikles, men det bør ske i et roligt, ensartet tempo, så landmændene har tid til at tilpasse sig. Nu begynder man i stedet at flytte rundt på pengene mellem EU-landene, hvilket blot skaber nye problemer,« mener Henrik Zobbe.

Han vurderer, at en pludselig reduktion af støtten og en mulig rentestigning lige nu udgør de to største tikkende bomber under dansk landbrug.

De danske mælkeproducenter bliver ramt af særligt store fald i landbrugsstøtten. Derfor vækkes det vrede i erhvervet, at de franske landmænd tilsyneladende stort set bevares deres støtte.

»Det er konkurrencefor-

LANDBRUG

Støtten falder

Danske landmænd modtager årligt omkring 7 mia. kr. i EU-støtte.

EU's nye budget indebærer, at støtten falder minimum 1,4 mia. kr. i faste 2011-priser.

Danske politikere får desuden lov til at skære yderligere 1 mia. kr. af støtten og overføre pengene til landdistriktsmidlerne. Dermed vil den gennemsnitlige støtte falde 35 pct.

Mælkeproducenter kan miste op mod 50 pct. af deres nuværende landbrugsstøtte.

vidende. Hvis de planlagte støttereduktioner gennemføres i Danmark uden kompensation, vil det få konsekvenser i form af tabte arbejdspladser i landbruget og mejeriindustrien samt tabte skattebetalinger og en lavere vareeksport,« siger Jan Toft Nørgaard, Arlas repræsentant i L&F's bestyrelse.

Han mener, at de danske politikere bør sikre lige konkurrencevilkår.

»Hvis Danmark mister mere landbrugsstøtte end andre EU-lande, bør politikerne kompensere for det ved at lempe afgifter eller andre byrder. Vi kan ikke kræve, at kunderne skal betale mere for dansk mælk, blot fordi det er produceret i et land, hvor omkostningerne er højere, og landbrugsstøtten er lavere,« siger Jan Toft Nørgaard.

Regeringens vækstplan for kreative brancher kan give et positivt skub til små medievirksomheder, mener Danske Medier. »Siden 2008 har det jo været meget svært at opdrive kapital til nye virksomheder. Derfor er dette en meget kærkommen mulighed, som jeg tror, at mange virksomheder inden for vores felt kunne få gavn af,« lyder det fra administrerende direktør i brancheorganisationen, **Ebbe Dal**.

/MediaWatch

Storaktionær raser over bestyrelse

Banker: Storaktionær i Vordingborg Bank Hans Jürgen Jensen er dybt uenig i bestyrelsens beslutning om, at Vordingborg Bank fortsat skal være et selvstændigt pengeinstitut. Han ønsker i stedet en storfusion på Sydsjælland. »Jeg finder det stærkt problematisk, at bestyrelsen nærmest er enevedlig. Hele situationen er jo stadig ret ny, men det er bestemt ikke nogen glædelig situation, banken befinder sig i,« siger Hans Jürgen Jensen til FinansWatch.

/FinansWatch